

РЕШЕНИЕ

№ 216

гр. Враца, 15.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВРАЦА, VII ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на шестнадесети март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Калина Хр. Христова

при участието на секретаря Наталия Мл. Петрова
като разглежда докладваното от Калина Хр. Христова Гражданско дело № 20211420101910 по описа за 2021 година

Предявени са кумулативно обективно съединени установителни искове с правно основание чл. 422 ГПК вр. чл. 9 ЗПК вр. чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД вр. чл. 99 ЗЗД вр. чл. 240, ал. 1 ЗЗД вр. чл. 86 и чл. 92, ал. 1 ЗЗД.

Производството е образувано по искова молба, депозирана от „ОТП Факторинг България“ ЕАД, ЕИК 202317122, чрез юрисконсулт С.З., против Д. И. А., ЕГН *****.

В исковата молба ищецът твърди, че със съобщение по ч. гр. д. № 2560/2011 г. по описа на РС – гр. Враца, по което в полза на „Банка ДСК“ ЕАД са издадени заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК и изпълнителен лист, на дружеството са дадени указания за предявяване на иск срещу ответника по реда на чл. 415, л. 1, т. 2 ГПК. Заявява, че със Заповед № 1721/31.05.2011 г. за изпълнение на парично задължение по чл. 417 ГПК и изпълнителен лист от 03.06.2011 г., издадени по ч. гр. д. № 2560/2011 г. по описа на РС – гр. Враца, ответницата е осъдена да заплати на „Банка ДСК“ ЕАД следните суми: сумата 3 351,08 лева – главница по договор за банков кредит, сумата 627,75 лева – лихва за забава за периода 11.03.2010 г. – 27.05.2011 г., сумата 306,41 лева – санкционираща лихва за периода от 18.04.2010 г. до 27.05.2011 г., законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението – 28.05.2011 г. до изплащане на вземането и направените разноски в заповедното производство от 353,70 лева, включително юрисконсултско възнаграждение.

Твърди се, че вземанията спрямо ответника А. произтичат от сключен с „Банка

ДСК“ ЕАД Договор за издаване и обслужване на кредитна карта от 27.06.2007 г., по силата на който заеодателят предоставил на ответника – заемополучател кредит – овърдрафт/кредитен лимит, усвояван чрез кредитна карта, в размер на 3 000 лева с месечна падежна дата всяко 10-то число на месеца. Сочи се, че кредитът не е редовно обслужван от ответницата и по нейна молба на 03.02.2010 г. е сключено Допълнително споразумение към договора за кредитна карта за реструктурирането му в кредит за текущо потребление. Страните са се споразумели, че оставащото задължение по договора е в размер на 3 350 лева, със срок за издължаване 120 месеца, считано от първата падежна дата по споразумението. Кредитът се погасява по сметка № 02/18138400 с месечни вноски, дължими на всяко 25 число на месеца съгласно погасителен план към договора. Кредитът се олихвява с лихвен процент в размер на 14,95%. Неразделна част от споразумението са общите условия на предоставяне на кредити за текущо потребление, които кредитополучателят е получил и приел.

Сочи се, че поради забава над 90 дни кредитът е обявен за предсрочно изискуем и остатъкът от същия е олихвяван с договорения лихвен процент, увеличен с наказателна надбавка в размер на 10 процентни пункта. Алтернативно се твърди, че срокът на договора е изтекъл и всички вноски са с настъпил падеж.

Заявява още, че по депозирано от „Банка ДСК“ ЕАД заявление за издаване на заповед за незабавно изпълнение е образувано ч. гр. д. № 2560/2011 г. по описа на РС – гр. Враца и са издадени заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК и изпълнителен лист. Сочи се, че след издаването им от страна на ответницата са правени частични доброволни плащания, с което счита, че същата е признала своето задължение.

Заявява, че на 17.09.2012 г. – след снабдяване с цитираните заповед за изпълнение и изпълнителен лист, между ищеца и „Банка ДСК“ ЕАД е сключен Договор за покупко – продажба на вземания /цесия/, по силата на който „Банка ДСК“ ЕАД като цедент прехвърля на „ОТП Факторинг България“ ЕАД като цесионер вземанията към ответника А., ведно с всички привилегии, обезпечения и принадлежности, включително изтеклите лихви. Налице е писмено потвърждение от цедента, а съгласно изрично предоставено му от „Банка ДСК“ ЕАД пълномощно, цесионерът „ОТП Факторинг България“ ЕАД изпратил до ответника уведомително писмо за прехвърляне на вземанията.

Твърди се, че и след уведомяването ѝ за станалата цесия ответницата продължава да прави частични плащания, които обаче не са достатъчни за цялостното погасяване на задължението.

Сочи, че на 30.05.2019 г. е сключено споразумение между ищеца „ОТП Факторинг България“ ЕАД и ответницата А. за разсрочване на задължението, с което ответницата изрично е признала вземането, като страните са се съгласили, че към

14.05.2019 г. размерът на задължението е общо 7 077,79 лева, от които 3 351,08 – главница, 934,16 лева – лихва, 73,70 лева – разноси и 2 718,85 лева – лихва за забава. Кредиторът отново е поел задължение да не образува изпълнително дело, а ответницата е поела задължение да погаси задължението с една вноска в размер на 2 100 лева до 03.06.2019 г., като останалата част от задълженията са опростени от кредитора. Сочи се, че в споразумението ответницата е направила изричен отказ от давност, в случай че такава е изтекла към датата на сключването му. Заявява, че тъй като ответницата не е изпълнила задължението си съгласно сключеното споразумение, действието на договореното опрощаване на останалата част от задължението е отпаднало и поради това въз основа на издадените заповед за изпълнение от 31.05.2011 г. и изпълнителен лист от 03.06.2011 г. срещу ответницата е образувано изп. д. № 79/2021 г. по описа на ЧСИ Дахлева за събиране на процесните вземания.

Иска се постановяване на решение, с което да бъде признато за установено, че Д. И. А., ЕГН *****, дължи на „ОТП Факторинг България“ ЕАД, следните суми: сумата 3 351,08 лева – главница по договор за банков кредит, сумата 627,75 лева – лихва за забава за периода 11.03.2010 г. – 27.05.2011 г., сумата 306,41 лева – санкционираща лихва за периода от 18.04.2010 г. до 27.05.2011 г., законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението – 28.05.2011 г. до изплащане на вземането, за които суми е издадена Заповед № 1721/31.05.2011 г. за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК по ч. гр. д. № 2560/2011 г. по описа на РС – гр. Враца, ГО, VII състав. Претендира се присъждане на сторените в заповедното и в настоящото производство разноси.

В срока по чл. 131 ГПК по делото е постъпил отговор от ответницата Д.А., чрез адв. Н.И., с който на първо място се заявява, че предявените искове са недопустими и производството по делото следва да бъде прекратено, а на следващо място исковете се оспорват като неоснователни.

Твърди се, че исковете са недопустими, тъй като между същите страни и на същото основание има друго исково производство и на основание чл. 126 ГПК настоящото производство следва да бъде прекратено като по – късно образувано. Сочи се, че в срока за възражение по чл. 414, ал. 2 ГПК ответницата е депозирала отрицателен установителен иск, по който е образувано гр. д. № 1553/2021 г. по описа на РС – гр. Враца. Позовава се на съдебната практика, възприета в Определение № 318/09.01.2019 г. по ч. гр. д. № 2108/2019 г., ВКС, IV г. о., Решение № 76/07.05.2013 г. по гр. д. № 391/2012 г., ВКС, IV г. о. и др., според която когато в срока за възражение длъжникът предяви отрицателен установителен иск, производството по иска по чл. 422 ГПК следва да бъде прекратено на основание чл. 126, ал. 1 ГПК.

В случай че съдът не приеме възражението, заявява искане настоящото производство да бъде спряно до приключване на преюдициалното производство по гр.

д. № 1553/2021 г. по описа на РС – гр. Враца, ГО, VI състав.

На второ място заявява, че исковете са недопустими, тъй като ищецът „ОТП Факторинг България“ ЕАД не разполага с процесуална легитимация да предяви иска по чл. 422 ГПК, което е продължение на заповедното производство по ч. гр. д. № 2560/2011 г., по което заявител е „Банка ДСК“ ЕАД. Сочи, че тъй като ищецът няма качеството „банка“, не може да се ползва от издадените в полза на „Банка ДСК“ ЕАД заповед за изпълнение и изпълнителен лист.

На следващо място, прави възражение за изтекла погасителна давност. Сочи, че заповедта за изпълнение е издадена на 31.05.2011 г., изпълнителният лист – на 03.06.2011 г., а изпълнително производство е образувано едва през 2021 г. Счита, че е изтекла петгодишната погасителна давност, тъй като след издаването на изпълнителния лист кредиторът не е предприел никакви действия за събиране на вземанията си, поради което правото му за събирането им се е погасило по давност. Счита, че бездействието на кредитора, продължило над 10 г., излиза извън рамките на разумния срок и не съответства на постановената от съда незабавност на изпълнението.

На следващо място, оспорва подписите на ответницата в Споразумение от 30.05.2019 г., Договор за издаване и обслужване на кредитна карта от 27.06.2007 г., Допълнително споразумение към Договор за кредитна карта за реструктуриране в кредит за текущо потребление от 03.02.2010 г., ведно с Общи условия и Погасителен план. Заявява, че подписът е неин, но същият е пренесен посредством специални технически средства, поради което отправя искане ищецът да бъде задължен да представи посочените документи в оригинал.

Оспорва наличието на облигационни правоотношения между страните. Изразява несъгласие, че с подписването на споразумението за разсрочено плащане ответницата е признала цялото вземане и се е отказала от изтеклата погасителна давност.

Оспорва, че е уведомена надлежно за извършената цесия. .

Оспорва, че праводателят „Банка ДСК“ ЕАД е обявил кредитът за предсрочно изискуем, не се излагат твърдения и не се представят доказателства ответницата да е била уведомена за настъпилата предсрочна изискуемост на кредита. А в случай че се приеме, че предсрочната изискуемост е обявена, то ищецът може да претендира само законна лихва и неустойка, не и възнаградителна лихва.

Заявява, че договорът за издаване на кредитна карта е нищожен. Същият е в нарушение на чл. 10 и чл. 11 ЗПК – договорът да е написан с размер на шрифта не по – малък от 12, да бъде задължително посочен срок на договора, да бъде посочена методиката за изчисляване на референтния лихвен процент, както и да бъдат посочени компонентите на погасителните вноски, информация за размера, броя, периодичността и датите на плащане на погасителните вноски, последователността на разпределение на вноските между различните неплатени суми, дължими при различни лихвени

проценти за целите на погасяването.

Оспорва банката реално да е издала и предала на ответницата кредитна карта, предмет на договора.

Оспорва начисления лихвен процент като прекомерно завишен и в противоречие с добрите нрави, тъй като надвишава трикратния размер на законната лихва.

Счита, че исковете следва да бъдат отхвърлени като неоснователни и претендира присъждане на сторените разноси.

По възраженията за недопустимост на производството, заявени в отговора на исковата молба:

По първото възражение за недопустимост на производството, обосновано с наличието на друго висящо между същите страни и за същото вземане съдебно производство по предявен отрицателен установителен иск, съдът вече се е произнесъл в свое Определение № 412/23.08.2021 г., като е изложил подробни съображения за неговата неоснователност, които не следва да бъдат приповтаряни и в настоящия съдебен акт. Освен това въпросът е разрешен с влизане в сила на съдебния акт, с който е прекратено производството по гр. д. № 1553/2021 г. по описа на Районен съд – гр. Враца, ГО, VI състав.

Неоснователно е и второто възражение за недопустимост на производството, което ответната страна мотивира с липсата на процесуална легитимация на ищцовото дружество да предяви иска по чл. 422 ГПК, тъй като същото не е банкова институция. Излага съображения, че в хипотезата, при която е издадена заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК, предпоставка за снабдяване с такава заповед е особеното качество на кредитора – банка, поради което и неговият частен правопреемник трябва да притежава същото качество, за да предяви иска по чл. 422 ГПК.

Настоящият съдебен състав е запознат с противоречието в съдебната практика по този въпрос, като не споделя практиката в смисъла, посочен от ответницата. Напротив, когато частното правопреемство е настъпило в периода след издаване на заповедта за изпълнение по чл. 417, т. 2 ГПК и преди предявяване на иска по чл. 422 ГПК, легитимирани да предявят установителния иск за съществуване на вземането са както цедентът, така и цесионерът, ако е спазил срока за предявяването на иска. Тези указания са изрично възприети в т. 10б от Тълкувателно решение № 4/2013 г. на ОСГТК на ВКС.

Следователно настоящият съдебен състав споделя практиката, възприета например в Определение № 665/04.11.2019 г. по ч. т. д. № 2390/2019 г., ВКС, II т.о. и Определение № 102/24.02.2020 г. по ч. т. д. № 2643/2019 г., ВКС, II т.о., в които е прието, че в т. 10б от Тълкувателно решение № 4/2013 г. на ОСГТК на ВКС, е прието, че при частно правопреемство при прехвърляне на вземането чрез договор за цесия, настъпило в периода след издаване на заповедта за изпълнение до предявяване на иска

по чл. 422 ГПК, легитимиран да участва в производството по установителния иск е цедентът, с приложение на нормата на чл. 226 ГПК. Изрично е посочено обаче, че легитимиран да предяви иска е и цесионерът, ако е спазил срока по чл. 415, ал. 1 ГПК /ал. 4 в действащата редакция на ГПК/. Последното разрешение, задължително за всички съдилища, е приложимо и в хипотезата на издадена заповед за изпълнение въз основа на извлечение от счетоводни книги, с които се установява вземане на банка. Нито в мотивите, нито в диспозитива на тълкувателното решение са посочени изключения от постановките във връзка с активната процесуалноправна легитимация на цесионера да установи съществуването на вземането, предмет на издадена, на основание чл. 417, т. 2 ГПК, заповед за изпълнение в полза на банката /цедент/, след като прехвърлянето на вземането е осъществено след издаване на заповедта за изпълнение, но преди завеждане на установителния иск. Единственото условие е цесионерът да е спазил срока за предявяване на иска, така както е регламентиран в чл. 415, ал. 4 ГПК, независимо от обстоятелството, че указанието на заповедния съд за предявяването му, е съобщено на банката – заявител /в този смисъл /

Прието е още, че аргументи за обратното разрешение не могат да се черпят от т. 4г на ТР № 4/2013 г. В тази част на ТР е даден отговор, релевантен към основанията за издаване на заповед по чл. 417 ГПК, при депозирано заявление от правопреемник на посочения в съответния документ, кредитор. В диспозитива на т. 4г, а и в мотивите към нея, изрично е посочено, че когато се иска издаване на заповед за изпълнение по чл. 417, т. 2 ГПК от частен правопреемник на кредитора /банка, държавно учреждение, община/, той следва да притежава същото особено качество, за да получи заповед за незабавно изпълнение. Приложимостта на т. 4г от ТР № 4/2013 е ограничена само в хипотезите на настъпило частно правопреемство преди подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение въз основа на документ до издаването на заповедта, но не и в последващото исково производство по чл. 422 ГПК. Процесуално недопустимо е прилагането по аналогия - и за исковото производство, на посоченото в т. 4г от ТР ограничение относно субектите, легитимирани да се снабдят с изпълнително основание по реда на чл. 417, т. 2 ГПК, след като вземането е прехвърлено след получаване на заповед за незабавно изпълнение от надлежния кредитор.

С оглед изложеното, съдът намира, че ищцовото дружество разполага с активна процесуална легитимация да предяви иска по чл. 422 ГПК, и след като е спазил срока по чл. 415, ал. 4 ГПК, настоящото производство е допустимо. Частното правопреемство е настъпило на 17.09.2012 г. – датата на подписване на договора за цесия, която е след издаване на заповедта за изпълнение. Цесионерът е спазил срока по чл. 415, ал. 4 ГПК. Разпореждането, с което съдът е указал на заявителя, че може да предяви иск относно вземането си в едномесечен срок от уведомяването, е връчено на цедента „Банка ДСК“ ЕАД на 04.03.2021 г. Исковата молба е депозирана пред РС – гр.

Плевен на 05.04.2021 г. и същата е в срок, доколкото 04.04.2021 г. е неделя.

Съдът, като взе предвид становищата и доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа следното:

От приложеното към настоящото производство ч. гр. д. № 2560/2011 г. по описа на РС – гр. Враца, ГО, VII състав, се установява, че по депозирано от „Банка ДСК“ ЕАД заявление против Д. И. А. е издадена Заповед № 1721/31.05.2011 г. за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК, с която е разпоредено длъжникът да заплати на кредитора следните суми: сумите от: сумата 3 351,08 лева – главница по договор за банков кредит, сумата 627,75 лева – лихва за забава за периода 11.03.2010 г. – 27.05.2011 г., сумата 306,41 лева – санкционираща лихва за периода от 18.04.2010 г. до 27.05.2011 г., законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението – 28.05.2011 г. до изплащане на вземането; разноските по делото – общо 353,70 лева, вкл. юрисконсултско възнаграждение. С Разпореждане от 31.05.2011 г. по същото ч. гр. д. е допуснато незабавно изпълнение на заповедта за изпълнение и е разпоредено издаването на изпълнителен лист. Такъв е издаден на 03.06.2011 г.

Заповедта за изпълнение е връчена от ЧСИ Цветелина Дахлева лично на длъжника на 09.02.2021 г. с писмо с обратна разписка и в срока по чл. 414 ГПК е депозирано възражение вх. № 263603/25.02.2021 г., поради което с Разпореждане № 261298/01.03.2021 г. съдът е указал на заявителя, че може да предяви иск относно вземането си в едномесечен срок от уведомяването. В изпълнение на дадените указания е депозирана искова молба, въз основа на която е образувано настоящото исково производство.

От представения по делото Договор за издаване и обслужване на кредитна карта от 27.06.2007 г., сключен между „Банка ДСК“ ЕАД като кредитор и ответника А. като кредитополучател, се установява, че кредиторът е предоставил на кредитополучателя кредит-овърдрафт/кредитен лимит в размер на 3 000 лева, усвояван по кредитна карта „Мастър Галакси“. Уговорено е задълженията да се погасяват ежемесечно до 10-то число.

На 15.10.2009 г. ответницата е депозирила молба до „Банка ДСК“ ЕАД с искане задължението по кредитната карта, която е „със закъснение“, да бъде реструктурирано в кредит за текущо потребление в размер на 3 350 лева за срок от 120 месеца.

На 03.02.2010 г. между „Банка ДСК“ ЕАД и ответника А. е сключено Допълнително споразумение, съгласно което остатъкът от дълга по договора за кредит по кредитна карта от 27.06.2007 г. е в размер на 3 350 лева, срокът за погасяването му се удължава на 120 месеца с крайна падежна дата 03.01.2020 г. Уговорена е

възнаградителна лихва в размер на 14,95%. Договорът е сключен при общи условия за предоставяне на кредити за текущо потребление, за приемането на които ответницата се е съгласила в чл. 9 от договора. В чл. 12 от Договора за кредит е отбелязано, че е подписан при Общи условия, които са негова неразделна част, предадени са на клиента при подписването му и той е декларирал, че е запознат със съдържанието им и ги приема.

Видно от представения погасителен план, задължението е следвало да бъде заплатено на 119 равни месечни вноски, всяка в размер на 53,94 лева и една последна изравнителна вноска в размер на 6,68 лева, платими до 25-то число на месеца, а последната вноска – до 03.01.2020 г.

Съгласно чл. 19.1 от ОУ, при забава в плащането на месечната вноска от деня, следващ падежа, частта от вноската, представляваща главница, се олихвява с договорената лихва, увеличена с наказателна надбавка от 10 процентни пункта.

В чл. 19.1 от ОУ е уговорено, че при забава на плащането на месечна вноска, от деня, следващ падежната дата, частта от вноската, представляваща главница, се олихвява с договорената лихва, увеличена с наказателна надбавка от 10 процентни пункта.

Представен е Договор за покупко – продажба на вземания (цесия) от 17.09.2012 г., по силата на който цедентът „Банка ДСК“ ЕАД прехвърля на цесионера – ищец по делото „ОТП Факторинг България“ ЕАД свои вземания, посочени в приемо – предавателен протокол срещу уговорената покупна цена. Уговорено е, че окончателният размер на вземанията се определя с подписването на приемо – предавателния протокол. Представено е извлечение от приемо – предавателен протокол от 12.10.2012 г., подписан от представители на „Банка ДСК“ ЕАД и „ОТП Факторинг България“ ЕАД, видно от който под № 610 е вписан договор от 03.02.2010 г. с кредитополучател Д. И. А., ЕГН *****, със срок до 03.02.2020 г. със задължение към 11.10.2012 г. в общ размер на 5 115,50 лева. Представено е писмено потвърждение за извършената цесия от цедента „Банка ДСК“ ЕАД.

Представено е пълномощно, с което цедентът „Банка ДСК“ ЕАД упълномощава цесионера „ОТП Факторинг България“ ЕАД да уведоми от името на цедента всички длъжници по вземанията, цедирани с Договор за покупко – продажба на вземания (цесия) от 17.09.2012 г.

Представено е уведомление за извършената цесия до длъжника Д. И. А., което видно от обратната разписка, е получено от представител на получателя през м. 10.2012 г. /датата не се чете/.

На 30.05.2019 г. между цесионера „ОТП Факторинг България“ ЕАД и ответницата А. е сключено споразумение, в което страните са се съгласили, че по силата на договора за цесия от 17.09.2012 г. „ОТП Факторинг България“ ЕАД е

придобило от „Банка ДСК“ ЕАД заедно с всички привилегии, обезпечения и други принадлежности, включително изтеклите лихви, вземанията срещу Д.А., произтичащи от Договор за кредит от 03.02.2010 г., за което на длъжника е изпратено писмо на 12.10.2012 г. Съгласили са се още, че срещу Д.А. са издадени заповед за изпълнение № 1721/31.05.2011 г. и изпълнителен лист от 03.06.2011 г. по ч. гр. д. № 2560/2011 г. по описа на РС – гр. Враца за вземанията, произтичащи от Договор за кредит от 03.02.2010 г. и са описани сумите съгласно заповедта за изпълнение и изпълнителния лист. Уговорено е, че общият размер на задължението възлиза на 7 077,79 лева /главница, лихви и разноски/, като същият ще бъде погасен с една вноски в размер на 2 100 лева в срок до 03.06.2019 г. /чл. 2, ал. 1/. След плащането на тази сума, остатъкът от дълга в размер на 4 977,79 лева ще се погаси автоматично /чл. 2, ал. 3/. В чл. 4, ал. 1 е уговорено, че при неизпълнение на условията, включително при забава в плащането, продължила повече от 30 дни, договореното в чл. 1 опрощаване отпада автоматично, а съгласно ал. 2 – при същите условия, действието на споразумението отпада автоматично и кредиторът има право да предприеме действия въз основа на издадения изпълнителен лист.

В чл. 10 от споразумението е посочено, че същото се счита за признаване на вземанията от страна на длъжника по смисъла на чл. 116, т. „а“ ЗЗД /ал. 1/, както и че се счита за отказ от давност по смисъла на 113 ЗЗД, ако към датата на сключване на споразумението давностният срок е изтекъл за целия или за част от дълга /ал. 2/.

По делото е изслушано заключение на съдебно-счетоводна експертиза, което съдът приема като обективно и компетентно изготвено. Видно от същото, на 10.07.2007 г. Д.А. е усвоила чрез транзакция „Теглене на АТМ“ сумата от 800 лева, за които е заплатила „такса за транзакция“ в размер на 15 лева и следователно считано от тази дата, „Банка ДСК“ ЕАД е изпълнила задължението си да предостави на ответницата кредит/овърдрафт/ с кредитен лимит от 3 000 лева чрез кредитна карта „Мастър Галакси“. За периода от 10.07.2007 г. до 13.05.2009 г. ответницата е усвоила следните суми: 5 745 лева – усвоена сума от АТМ; 261,70 лева – усвоена чрез покупки чрез ПОС-терминал; 493,85 лева – различни такси, дължими съгласно договора /такса за транзакция, такса за нереволвиране, годишна такса за обслужване, такси изискуемост/; 701,80 лева – лихва за забава, начислена при забава на вноските за револвиране на кредитния лимит.

След реструктурирането на кредита със споразумението от 03.02.2010 г., сключен с „Банка ДСК“ ЕАД от ответницата е постъпила единствено сумата от 55 лева на 13.05.2010 г., с която е погасена първата вноски по погасителния план с падеж на 25.02.2010 г. и лихвата за забава, начислена върху нея.

Други суми за погасяване на задълженията по договора не са постъпвали.

Към датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение –

28.05.2011 г., дължимата главница е в размер на 3 351,08 лева, възнаградителната лихва за периода от 11.03.2010 г. до 27.05.2011 г. е в размер на 627,75 лева, а санкциониращата лихва за периода от 18.04.2010 г. до 27.05.2011 г. е 306,41 лева.

След 28.05.2011 г. са постъпили следните плащания: на 06.12.2012 г. сума от 100 лева; на 27.02.2013 г. – 100 лева; на 26.01.2016 г. – 50 лева; на 01.03.2016 г. – 30 лева – общо 180 лева. С тази сума следва да се погаси част от задължението за санкционираща лихва, като след приспадането остатъкът за санкционираща лихва към датата на изготвяне на заключението е 126,41 лева.

В случай че предсрочната изискуемост не е надлежно обявена /след уточнение в съдебно заседание/, дължими и падежирали се явяват вноските по погасителен план от № 2 до № 120 или общо 119 вноски в общ размер на 6 371,62 лева, от които главница 3 326,67 лева и възнаградителна лихва 3 044,95 лева.

Други доказателства в производството не са ангажирани.

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

Предявени са кумулативно обективно съединени установителни иски с правно основание чл. 422 ГПК вр. чл. 9 ЗПК вр. чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД вр. чл. 99 ЗЗД вр. чл. 240, ал. 1 ЗЗД вр. чл. 86 и чл. 92, ал. 1 ЗЗД за признаване за установено, че ответницата Д. И. А., ЕГН *****, дължи на „ОТП Факторинг България“ ЕАД, следните суми: сумата 3 351,08 лева – главница по договор за банков кредит, сумата 627,75 лева – лихва за забава за периода 11.03.2010 г. – 27.05.2011 г., сумата 306,41 лева – санкционираща лихва за периода от 18.04.2010 г. до 27.05.2011 г., законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението – 28.05.2011 г. до изплащане на вземането, за които суми е издадена Заповед № 1721/31.05.2011 г. за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК по ч. гр. д. № 2560/2011 г. по описа на РС – гр. Враца, ГО, VII състав. Претендира се присъждане на сторените в заповедното и в настоящото производство разноски.

По иска с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК вр. чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД вр. чл. 99 ЗЗД вр. чл. 240, ал. 1 ЗЗД вр. чл. 9 ЗПК:

За основателността на предявения иск в тежест на ищеца е да установи следните предпоставки: 1. Наличие на облигационни правоотношения между „Банка ДСК“ ЕАД и ответника по силата на валидно сключен договор за кредит; 2. Реално предоставяне на заемната сума по сключения договор в твърдения размер; 3. Наличието на уговорените в договора за кредит предпоставки за обявяване на кредита за предсрочно изискуем; 4. Надлежно уведомяване на ответницата преди датата на депозиране на заявлението за издаване на заповед за изпълнение, че кредиторът упражнява правото си да обяви кредита за предсрочно изискуем; 5. Валидно сключен договор за цесия между „Банка ДСК“ ЕАД и „ОТП Факторинг България“ ЕАД, по силата на който вземанията

към ответницата са прехвърлени в полза на ищеца; 6. Уведомяване на ответницата за извършената цесия по реда на чл. 99, ал. 3 ЗЗД; както и 7. Размерът на вземането си.

От представените по делото доказателства се установява, че между „Банка ДСК“ ЕАД и ответницата А. първоначално е било налице валидно облигационно правоотношение по силата на валидно сключен Договор за издаване и обслужване на кредитна карта от 27.06.2007 г., а впоследствие и по Договор за реструктурирането му в кредит за текущо потребление от 03.02.2010 г., съгласно който ответницата се е задължила да върне на „Банка ДСК“ ЕАД вече получените по договора за кредитна карта суми в общ размер към 03.02.2010 г. от 3 350 лева, на 120 месечни вноски, с краен падеж 03.01.2020 г. Договорът е сключен при общи условия за предоставяне на кредити за текущо потребление.

Неоснователни са възраженията, заявени в отговора на исковата молба за нищожност на договора за кредит поради противоречието му с разпоредбите на чл. 10, ал. 1, чл. 11, ал. 1, т. 6, т. 9а и т. 11 ЗПК.

Договорите за издаване и обслужване на кредитна карта от 27.06.2007 г. и за реструктуриране в кредит за текущо потребление от 03.02.2010 г. са сключени при действието на ЗПК /отм./, който е действал за времето от 01.10.2006 г. до 12.05.2010 г. Ето защо същите няма как да са нищожни поради противоречието им с нормативен акт, който не е съществувал към момента на сключването им. В §5 от Преходните и заключителни разпоредби на действащия ЗПК е посочено, че разпоредбите на закона не се прилагат за договори за потребителски кредит, сключени преди датата на влизането му в сила, с изключение на чл. 14, 15, 26 и 35, които се прилагат за безсрочни договори за кредит, сключени преди тази дата.

Настоящият съдебен състав намира, че клаузите на договора от 03.02.2010 г. не противоречат на разпоредбите на ЗПК /отм./. Съгласно чл. 14, ал. 1 ЗПК /отм./, когато не са спазени изискванията на чл. 6, чл. 7, т. 4 - 14, чл. 8, ал. 1, чл. 9, ал. 1 и чл. 10, договорът за потребителски заем е недействителен. Посочените разпоредби са спазени, като изискуемата информация се съдържа или в текста на договора и погасителния план към него, или в приложените Общи условия, които съгласно чл. 9 от договора са неразделна негова част, кредитополучателят ги приема и с подписа си удостоверява, че е получил екземпляр от същите при подписване на договора.

Съдът намира, че клаузите на договора от 03.02.2010 г. покриват минималното необходимо съдържание по ЗПК /отм./, като за тези въпроси, които не са изрично предвидени в индивидуалния договор, са приложими общите условия на банката за кредити за текущо потребление. В договора е посочен размерът на кредита, възнаградителната лихва - 14.95%, броя погасителни вноски, размерът на вноските и сроковете за плащането им. Съгласно чл. 9.1 от ОУ, размерът на ГПР е посочен в погасителния план към договора и е в размер на 16,02%. В Общите условия към

договора е уговорена възможността за предсрочно погасяване на кредита, като е предвидено, че предсрочното погасяване води до намаляване на ГПР за периода, за който кредитът няма да се ползва.

От заключението по изготвената ССЧЕ се установи, че сумата е усвоена чрез ползването на кредитна карта – чрез теглене от АТМ и покупки чрез ПОС-терминал. В тази връзка неоснователно е оспорването в отговора на исковата молба, че заемната сума не е усвоена от ответницата и че липсва реално изпълнение по договора от страна на „Банка ДСК“ ЕАД. Доколкото се касае за кредитна карта, сумите са усвоявани в различен размер и на различна дата съгласно нуждите на кредитополучателя.

Към датата на сключване на договора за реструктуриране на кредита в такъв за текущо потребление – 03.02.2010 г., страните са постигнали съгласие, че дължимата сума за главница е в размер на 3 350 лева.

Установи се и наличието на валидно сключен договор за цесия между цесионера „Банка ДСК“ ЕАД и цедента „ОТП Факторинг България“ ЕАД, по силата на който вземанията спрямо ответницата А. по процесния договор за кредит за текущо потребление са надлежно прехвърлени на „ОТП Факторинг България“ ЕАД. Вземанията фигурират под № 610 в приемо-предавателния протокол от 12.10.2012 г., подписан между цедента и цесионера.

Съдът намира, че е доказана и следващата предпоставка, а именно надлежно уведомяване на ответницата за извършената цесия по реда на чл. 99, ал. 3 ЗЗД, а възраженията в отговора на исковата молба в тази връзка са неоснователни.

На първо място, следва да се отбележи, че в закона липсва забрана цедентът да делегира правата си по уведомяване на длъжника за извършената цесия, какъвто е и настоящият случай. Упълномощаването на цесионера от цедента да уведоми длъжниците за извършеното прехвърляне на вземанията съгласно чл. 99, ал. 3 ЗЗД е допустим и валиден метод на уведомяване съгласно установената съдебна практика. Съгласно разпоредбата на чл. 99, ал. 4 ЗЗД договорът за цесия има действие спрямо длъжника от деня, в който той бъде съобщен на последния от предишния кредитор (цедента). Няма пречка цедентът да упълномощи цесионера да изпрати съобщението до длъжника, доколкото не се касае до лично и незаместимо действие. В този случай новият кредитор (цесионерът) не действа от свое име и за своя сметка, а като представител на предишния кредитор (цедента) /в този смисъл Решение № 137/ 02.06.2015 г. по гр. д. № 5759/ 2014 г., ВКС, III г.о., Определение № 274/ 26.05.2015 г. по гр. д. № 2748/ 2014 г., ВКС, II т. о., и много други/.

По делото е представено пълномощно от законните представители на банката-кредитор, с което ищцовото дружество е надлежно упълномощено да уведоми длъжниците от името на цедента за извършеното прехвърляне на вземането, съгласно чл. 99 ЗЗД. Следва да се има предвид, че не става въпрос за прехвърляне от цедента на

цесионера на задължението му за уведомяване, а за упълномощаване за извършване на самото действие от негово име и за негова сметка. Тъй като съобщаването на цесията не е лично непрехвърлимо право, няма законова пречка извършването му да бъде възложено на пълномощник, в това число и на цесионера, като при наличието на това упълномощаване цесионерът действа спрямо длъжника не от свое име, а от името на представлявания от него цедент. При това, упълномощаването следва да е оповестено, т. е. длъжникът, до когото е адресирано волеизявлението на представителя, трябва да бъде известен, че правното действие се извършва от името и за сметка на цедента, като законът не поставя специални изисквания за начина, по който следва да бъде извършено уведомяването, нито е определен срок за това. Видно от представеното уведомление, адресирано до Д.А., в същото изрично е упоменато, че цесионерът „ОТП Факторинг България“ ЕАД разполага с изрично пълномощно от 11.10.2012 г., предоставено от „Банка ДСК“ ЕАД за уведомяване на длъжниците за извършената цесия.

Уведомлението до длъжника е било изпратено на посочения от кредитополучателя в договора за кредит адрес: гр. Враца, ул. „Ангел Грамчев“ № 4, вх. А, ап. 11, ет. 4. Съгласно чл. 15 от ОУ, всички уведомления, покани и съобщения, изпратени от кредитора на последния посочен от кредитополучателя адрес, се считат връчени. Пратката, видно от обратната разписка, е получена от лице на адрес с имена Георги Георгиев, без да е посочено връзката му с ответницата. Същото обаче следва да се счете за редовно връчване на пълнолетно лице, намерено на посочения в договора адрес за кореспонденция.

При това положение, следва да се приеме, че цесионерът от името на цедента добросъвестно е изпълнил задължението да уведоми длъжника за цесията, като личното връчване е осуетено, не по вина на вискателя. Във всички случаи при този вид уведомления, съдът изследва дали кредиторът е добросъвестен, предвид на това положил ли е достатъчно усилия за уведомяване на длъжника. В случая е изпратено на адреса на длъжника, посочен в договора като адрес за кореспонденция писмо с обратна разписка, съдържащо уведомление за извършената цесия. Същото е било доставено на коректния адрес, макар и не лично на длъжника. Следва да се приеме, че са положени достатъчно усилия за връчването му на ответницата, а и всички уведомления, покани и съобщения, изпратени от кредитора на последния посочен от кредитополучателя адрес, се считат връчени.

В случай че връчването на лице от адреса на получателя, на което в обратната разписка не е посочена връзката му с получателя, не се счете за редовно връчване, то следва да се приеме, че ответницата е уведомена с връчването на уведомлението заедно с преписа от исковата молба. Съгласно установената съдебна практика, приложеното към исковата молба уведомление и достигнало до длъжника с нея, съставлява надлежно съобщаване на цесията, съгласно чл. 99, ал. 3 ЗЗД, с което прехвърлянето на

вземането поражда действие за длъжника /в този смисъл Решение № 78/09.07.2014 г. по т. д. № 2352/2013 г., ВКС, II т. о., Решение № 3/16.04.2014 г. по т. д. № 1711/2013 г., ВКС, I т. о., Решение № 123/24.06.2009 г. по т. д. № 12/2009 г., ВКС, II т. о./. Приема се, че получаването на уведомлението е факт, настъпил в хода на процеса, който е от значение за спорното право и поради това следва да бъде съобразен при решаването на делото съгласно чл. 235, ал. 3 ГПК и доколкото законът не поставя специални изисквания за начина, по който следва да бъде извършено уведомяването, то получаването на същото в рамките на съдебното производство по предявен иск за прехвърлянето вземане не може да бъде игнорирано /в този смисъл Решение № 123/24.06.2009 г. по т. д. № 12/2009 г., ВКС, II т. о./. От значение е само фактът, че ответникът е бил редовно уведомен в хода на производството за извършената цесия.

Ответницата е получила препис от исковата молба лично на 28.06.2021 г. и с оглед всичко гореизложено, напълно неоснователни са възраженията в отговора на исковата молба, че цесията не била съобщена на ответника по надлежния предвиден в чл. 99, ал. 3 и ал. 4 ЗЗД ред.

Освен това за пълнота следва да се посочи, че длъжникът може да се позовава на обстоятелството, че цесията не му е съобщена, само ако има добросъвестно поведение и е изпълнил изцяло или частично в полза на цедента, тъй като не е знаел, че вземанията са прехвърлени на цесионера. Настоящата хипотеза не е такава, след като ответницата не е изпълнила нито на цедента, нито на цесионера, възраженията ѝ във връзка със съобщаването на цесията са ирелевантни.

Не на последно място, признание, че е уведомена за извършената цесия се съдържа и в сключеното между ответницата и ищеца „ОТП Факторинг България“ ЕАД споразумение от 30.05.2019 г.

Ето защо съдът намира, че ответницата е надлежно уведомена, че задълженията по договора за банков кредит са прехвърлени в полза на ищцовото дружество.

Съгласно задължителните указания, дадени в т. 18 на Тълкувателно решение № 4/18.06.2014 г. по тълк. д. № 4/2013 г. на ОСГТК на ВКС, в хипотезата на предявен иск по чл. 422, ал. 1 ГПК за вземане, произтичащо от договор за банков кредит с уговорка, че целият кредит става предсрочно изискуем при неплащането на определен брой вноски или при други обстоятелства и кредиторът може да събере вземането си без да уведоми длъжника, вземането става изискуемо с неплащането или настъпването на обстоятелствата, след като банката е упражнила правото си да направи кредита предсрочно изискуем и е обявила на длъжника предсрочната изискуемост. В хипотезата на предявен иск по чл. 422, ал. 1 ГПК вземането, произтичащо от договор за банков кредит, става изискуемо, ако кредиторът е упражнил правото си да направи кредита предсрочно изискуем. Ако предсрочната изискуемост е уговорена в договора при настъпване на определени обстоятелства или се обявява по реда на чл. 60, ал. 2

ЗКИ, правото на кредитора следва да е упражнено преди подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение, като кредиторът трябва да е уведомил длъжника за обявяване на предсрочната изискуемост на кредита. Уведомяването на длъжника за обявяването на предсрочната изискуемост на договора за банков кредит представлява елемент от фактическия състав, без който не може да настъпи предсрочната изискуемост на съответния договор.

Въпреки че в проведеното на 12.01.2022 г. съдебно заседание докладът по делото беше допълнен с указания към ищеца, че не сочи доказателства ответницата да е била уведомена за предсрочната изискуемост на кредита преди датата на депозирание на заявлението за издаване на заповед за изпълнение, доказателства за това обстоятелство не бяха ангажирани от ищцовото дружество. Ето защо съдът намира, че кредитът не е обявен надлежно за предсрочно изискуем. Съдът приема, че ищецът не доказва, че преди подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение банката-кредитор е уведомила ответницата А. за обявяване на кредита за предсрочно изискуем, поради което и искът не може да бъде уважен на това основание.

В исковата молба и в проведеното на 12.01.2022 г. съдебно заседание ищецът заявява, че в случай че съдът намери, че кредитът не е обявен за предсрочно изискуем, срокът на договора е изтекъл и е настъпил неговият краен падеж.

Съгласно задължителните указания, дадени с Тълкувателно решение № 8/02.04.2019 г. по тълк. д. № 8/2017 г. на ВКС, ОСГТК, е допустимо предявеният по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК иск за установяване дължимост на вземане по договор за банков кредит поради предсрочна изискуемост да бъде уважен само за вноските с настъпил падеж, ако предсрочната изискуемост не е била обявена на длъжника преди подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение въз основа на документ, като искът следва да бъде уважен за вноските с настъпил падеж към датата на формиране на силата на пресъдено нещо, въпреки че предсрочната изискуемост не е била обявена на длъжника преди подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение въз основа на документ по чл. 417 ГПК. При вземане, произтичащо от договор за банков кредит, чиято предсрочна изискуемост не е била надлежно обявена на длъжника преди подаването на заявление за издаване на заповед за изпълнение, не може да се игнорира, че съществува валидна облигационна връзка по договора за кредит при условията, договорени между страните - кредитор и кредитополучател, в т.ч. и сключените между тях анекси. Вземането произтича от договор за кредит с определени срокове за плащане на отделните вноски, които са намерили отражение в счетоводните книги на банката. Размерът и падежът на всяка вноска са определени в договора и за настъпването на изискуемостта им не е необходимо удостоверяването на обстоятелства по чл. 418, ал. 3 ГПК. Липсата на точно изпълнение, съобразно договореното по актуален погасителен план, подписан от страните за погасяване на задължението - главница или лихви, следва да бъде съобразено в рамката на исковото

производство по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК, дори и да не са настъпили последиците на надлежно обявена предсрочна изискуемост на цялото задължение по договора за кредит. Длъжникът - ответник по иска дължи изпълнение, макар и само за онази част от дълга, по отношение на която е настъпил падежът, договорен от страните. Присъждането на вноските с настъпил падеж, когато се претендира цялата главница по договор за кредит поради предсрочна изискуемост, не съставлява недопустима подмяна на основанието на иска, съответно произнасяне по непредявен иск. Решението на съда трябва да отразява правното положение между страните по делото, каквото е то в момента на приключване на съдебното дирене. Това задължава съда да вземе предвид и фактите настъпили след предявяването на иска, ако те са от значение за спорното право, както го задължава разпоредбата на чл. 235, ал. 3 ГПК и искът следва да бъде уважен за вноските с настъпил падеж към датата на формиране на силата на присъдено нещо – датата на приключване на съдебното дирене.

Следователно в настоящия случай следва да се изследват предпоставките за присъждане на вноските с настъпил вече падеж. Съобразно цитираните разпоредби и задължителните указания на Тълкувателно решение № 8/02.04.2019 г. по тълк. д. № 8/2017 г. на ВКС, ОСГТК, на ищеца следва да се присъдят падежиралите към датата на приключване на устните състезания /към която дата се формира СПН/ вноски. Следва да се съобразят и по-нататъшните указания – в т. 1.2 от ТР №8/02.04.2019 г., че от падежиралите погасителни вноски следва да се присъди само частта, съставляваща главница съгласно погасителния план. Още повече че в настоящото производство не се претендира възнаградителна лихва.

Към датата на приключване на устните състезания всички погасителни вноски съгласно погасителния план са падежирали – последната вноска е с падеж 03.01.2020 г. Съгласно заключението на вещото лице, погасена от ответницата е само първата вноска по погасителния план – тази с падеж 25.02.2010 г. Следователно неплатени и с настъпил падеж са всички месечни вноски за периода от 25.03.2010 г. до 03.01.2020 г.

Ответницата е направила възражение за изтекла погасителна давност, което съдът намира за основателно за вноските с падеж, настъпил преди 30.05.2014 г.

Ответницата А. и ищецът „ОТП Факторинг България“ ЕАД са сключили споразумение на 30.05.2019 г., с което са уговорили начин и срок за плащане на задълженията по процесния договор.

По силата на това споразумение ответницата е признала задълженията си, произтичащи от процесния договор за кредит, сключен „Банка ДСК“ ЕАД. След като същата не е изпълнила задължението си, уговорено в чл. 2, ал. 1, споразумението е прекратило действието си съгласно изричната уговорка в чл. 4, ал. 2 от същото.

Настоящият съдебен състав намира, че по силата на чл. 4, ал. 2, с преустановяване действието на споразумението е отпаднало действието на взаимните

отстъпки, на които страните са се съгласили при сключването му – опрощаване на част от задължението от страна на кредитора, отказа от изтекла до този момент погасителна давност на страна на ответницата и т.н.

Самото признание на задълженията, съдържащо се в споразумението, не може да отпадне, нито да се заличи с обратна сила. Не може да се приеме, че последиците от неизпълнението на споразумението са равнозначни все едно споразумение изобщо не е било сключвано. Такова разрешение е несправедливо с оглед интереса на кредитора, а освен това и е в пряко противоречие с чл. 116, б. „а“ ЗЗД, според който давността се прекъсва с признаване на вземането от длъжника. Напротив, споразумението съществува в правния мир, то не е „правно нищо“ и съдът следва да зачете направеното в него признание от страна на ответницата на задълженията й по процесния договор. Следователно, сключването на това споразумение на 30.05.2019 г. прекъсва давността и от сключването му започва да тече нова давност, която към датата на депозиране на исковата молба не е изтекла.

С оглед изложеното погасени по давност са всички вноски по погасителния план с падеж, настъпил преди 30.05.2014 г., а именно вноските от № 2 с падеж на 25.03.2010 г. до № 52, включително, с падеж на 25.05.2014 г.

В случая се явяват неоснователни доводите на ищеца, че тъй като искът за съществуване на вземането се смята предявен от момента на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение, ако е спазен срокът по чл. 415, ал. 4 ГПК и докато трае исковият процес, давност не тече, то давността се счита спряна от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение – 28.05.2011 г.

Следва да се споделят съображенията, възприети в Решение № 118/12.12.2019 г. по т. д. № 2288/2018 г., ВКС, II т. о., в което след съпоставка на указанията, дадени с Тълкувателно решение № 2/26.06.2015 г., Тълкувателно решение № 4/18.06.2014 г. и Тълкувателно решение № 8/21.02.2019 г., се приема, че правилото, че погасителната давност се прекъсва с предявяване на иска за съществуване на вземането, но към минал момент - този на подаване на заявлението, ако искът е предявен в срока по чл. 415 ГПК, съгласно прогласеното в чл. 422, ал. 1 ГПК обратно действие на исковата молба, може да важи безусловно само за заповедите, издадени по чл. 410 ГПК. В случаите по чл. 418 ГПК /които показват по-голямо сходство с предходната процесуална уредба на ГПК от 1952 г. - отм. за издаване на изпълнителен лист на несъдебно изпълнително основание/ бездействието на кредитора да предприеме действия за връчване на заповедта чрез съдебния изпълнител, с което да започнат да текат както срокът на длъжника за възражение по чл. 414 ГПК, а след това и срокът на кредитора за предявяване на иска по чл. 415 ГПК, следва да бъде зачетено в производството по чл. 422 ГПК като факт с правно значение по смисъла на чл. 235, ал. 3 ГПК. Указанията в посочените тълкувателни решения, съгласно които давността относно вземането се

прекъсва, считано от момента на подаване на заявлението, ако са спазени условията на чл. 422, ал. 1 ГПК, се съотнасят към хипотезата на издадена заповед за изпълнение по чл. 418 ГПК само когато такова изпълнение е предприето в рамките на разумния срок, съответстващ на постановената съда незабавност на изпълнението. Ако заявлението по чл. 417 ГПК е уважено, но въпреки това кредиторът бездейства - не получава издадения в негова полза изпълнителен лист, не образува изпълнително производство въз основа на него, респективно не овластява съдебния изпълнител да връчи заповедта за незабавно изпълнение и по този начин препятства осъществяване в пълнота на фактическия състав на заповедното производство и стабилизирането на заповедта, то тогава се касае именно за бездействие по смисъла на т. 10 от ТР № 2 от 26.06.2015 г., което не може да има за последица прекъсването на давността. При спазен едномесечен срок по чл. 415 ГПК за предявяване на иска по чл. 422 ГПК, прекъсването на давността от момента на подаване на заявлението за издаване на заповед за незабавно изпълнение възниква само ако изпълнението е предприето действително незабавно, респективно в разумен срок и при липса на бездействие от страна на кредитора.

Такъв е и настоящият случай и безспорно е налице бездействие от страна на двамата кредитори – заемодателят-цедент „Банка ДСК“ ЕАД и цесионерът-ищец „ОТП Факторинг България“ ЕАД. Предходният кредитор „Банка ДСК“ ЕАД е депозирал заявлението за издаване на заповед за изпълнение на 28.05.2011 г. и е получил изпълнителния лист на 10.06.2011 г. До датата на сключването на договора за цесия – 17.09.2012 г. не е предприел действия по принудително изпълнение чрез образуване на изпълнително производство, по което на длъжника да бъде връчена заповедта за изпълнение. Такива действия не са предприети и от ищеца, като едва през 2019 г. е сключено споразумение между него и ответницата. Не може да се споделят доводите на ищеца, че този период от време се дължи единствено и само на поведението на ответницата. Действително, налице е неизпълнение на нейна страна, но безспорно е налице и бездействие от страна на кредитора-ищец „ОТП Факторинг България“ ЕАД, който от 17.09.2012 г. е разполагал с изпълнителния лист срещу ответницата, но въпреки това до 2019 г. не е предприел действия по събиране на вземанията си.

След подписване на споразумението с ответницата, ищецът отново дълго време е бездействал, като падежът на задължението на ответницата, уговорен в сключеното между тях споразумение от 30.05.2019 г., е настъпил на 03.06.2019 г., т. е. след тази дата ответницата е била в забава. Едва през 2021 г. ищецът е образувал изпълнителното производство въз основа на издадения още през 2011 г. изпълнителен лист. Едва след образуването на изп. д. № 79/2021 г. на ответницата е връчено копие от заповедта за изпълнение от 2011 г. и е получила възможност да възрази срещу нея, в резултат на което е образувано настоящото производство.

Видно е, че кредиторите са бездействали дълъг период от време и не са

предприели съответните действия по събиране на вземанията си. В никакъв случай не може да се приеме, че законът позволява давностният срок да бъде спиран само и единствено по усмотрение на кредитора и да бъде поставен в зависимост от неговите действия/бездействия. Да се приеме, че началото и крайт на давностния срок са изцяло зависими от волята на кредитора, е неприемливо както с оглед интереса на длъжника, така и с оглед духа на закона. Ето защо в случая не следва да се приема, че с предявяване на иска по чл. 422 ГПК давността се спира от подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение, както е прието в Решение № 118/12.12.2019 г. по т. д. № 2288/2018 г., ВКС, II т. о.

На следващо място, не могат да се споделят и доводите на ищеца, че следва да се зачете заявленият от ответницата в споразумението от 30.05.2019 г. отказ от вече изтеклата към онзи момент давност за част от задължението ѝ и сумите да не се считат за погасени по давност.

Ищецът се домогва да се установи, че споразумението е прекратило действието си само в частта за опрощаването от негова страна на част от задължението, а в частта относно отказа от изтекла давност от ответницата споразумението е запазило действието си. Както бе изложено по – горе, поради неизпълнение на поетото в чл. 2.1. задължение, споразумението е прекратило действието си на основание чл. 4.2 от същото и всички поети от страните уговорки са отпаднали. Това обаче важи както за клаузите, които ползват ищеца, така и за клаузите, които ползват ответницата. Не може кредиторът избиращо да се позовава на клаузи от споразумението, сочейки, че единствено тези, които са в негова полза, са запазили действието си, а само останалите /които са в интерес на ответницата/ са отпаднали.

С оглед всичко гореизложено, искът за главница следва да се уважи за частта от падежиралите погасителни вноски, представляваща главница, с настъпил падеж от 25.06.2014 г. до 03.01.2020 г., които са в общ размер 2 443,72 лева. За тази сума искът с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК вр. чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД вр. чл. 99 ЗЗД вр. чл. 240, ал. 1 ЗЗД вр. чл. 9 ЗПК следва да бъде уважен, а до пълния предявен размер от 3 351,08 лева следва да бъде отхвърлен като погасен по давност.

Сумата следва да бъде присъдена ведно със законната лихва от депозирание на заявлението за издаване на заповед за изпълнение – 28.05.2011 г.

По исковете с правно основание чл. 422 ГПК вр. чл. 86, ал. 1 ЗЗД и чл. 422, ал. 1 ГПК вр. чл. 92, ал. 1 ЗЗД вр. чл. 99 ЗЗД:

Искът с правно основание чл. 422 ГПК вр. чл. 86, ал. 1 ЗЗД е предявен за сумата от 327,75 лева и за периода от 11.03.2010 г. до 27.05.2011 г., а искът по чл. 422, ал. 1 ГПК вр. чл. 92, ал. 1 ЗЗД вр. чл. 99 ЗЗД – за сумата от 306,41 лева и за периода от 18.04.2010 г. до 27.05.2011 г.

Процесуалният представител на ответника е направил в законов срок

възражение за изтекла погасителна давност по отношение на лихвата за забава и неустойката, позовавайки се на нормата на чл. 111, букви „б“ и „в“ ЗЗД. Съдът намира това материалноправно възражение с оглед на наличните данни по делото за основателно. Действително, по силата на чл. 111, букви „б“ и „в“ ЗЗД вземанията за неустойки и за лихви се погасяват с изтичането на тригодишна давност, която започва да тече от деня, в който вземането е станало изискуемо (чл. 114, ал. 1 ЗЗД).

Следва да се уточни, че когато задължението е срочно длъжникът изпада в забава след изтичането на срока. Тук важат гореизложените съображения, че депозиране на заявлението за издаване на заповед за изпълнение не прекъсва давността, а към датата на сключване на споразумението с цесионера, същата вече е била изтекла за тези вземания.

В случая ищецът претендира лихва за забава за периода от 11.03.2010 г. до 27.05.2011 г. В случая се касае за обезщетение за неточно във времево отношение изпълнение на договорно задължение, измеримо по силата на закона със законната лихва, считано от деня на забавата. Поради това приложима е нормата на чл. 111 б. „в“ от ЗЗД, с която законодателят е определил друг, различен от общата петгодишна погасителна давност, специален тригодишен давностен срок. Този извод се подкрепя и от приетото в ТР № 3/18.05.2011 г. на ОГТК на ВКС. Отнесено към спора съобразно изложеното по-горе следва, че в случая е приложима специалната тригодишна погасителна давност, която е изтекла на 27.05.2014 г.

Несъмнено клаузата на чл. 19, ал. 1 от ОУ, според която при забава главницата се олихвява с договорената лихва, увеличена с наказателна надбавка от 10 процентни пункта, има характер на договорна неустойка, санкционираща забавеното плащане на главницата, поради което следва да бъде приложена кратката 3-годишна давност по чл. 111, б. „б“ ЗЗД.

Неустойката за забава по чл. 19.т ал. 1 от ОУ се претендира за периода от 18.04.2010 г. до 27.05.2011 г., като давността е изтекла на 27.05.2014 г.

Исковете с правно основание чл. 422 ГПК вр. чл. 86, ал. 1 ЗЗД и чл. 422, ал. 1 ГПК вр. чл. 92, ал. 1 ЗЗД вр. чл. 99 ЗЗД следва да бъдат отхвърлени като погасени по давност.

По разноските:

При този изход на спора право на разноски възниква за двете страни.

На основание чл. 78, ал. 1 ГПК право на разноски възниква за ищцовото дружество съразмерно с уважените искове. С оглед задължителните указания, дадени в т. 12 от Тълкувателно решение № 4/18.06.2014 г. по тълк. д. № 4/2013 г., ВКС, ОСГТК, съдът в исковото производство дължи да разпредели отговорността за разноските и в заповедното производство съобразно изхода на спора, за което постановява осъдителен диспозитив.

В заповедното производство на ищеца са присъдени разноски в общ размер на 353,70 лева, включително държавна такса и юрисконсултско възнаграждение.

Съразмерно с уважената част на исковете ответницата следва да бъде осъдена да заплати на ищцовото дружество разноски за заповедното производство в размер на 201,70 лева.

В настоящото производство ищцовото дружество претендира съгласно списък по чл. 80 ГПК следните разноски: държавна такса в размер на 148,34 лева, депозит за вещо лице в размер на 300 лева и юрисконсултско възнаграждение в размер на 360 лева. Съгласно доказателствата по делото, претендираните държавна такса и депозит за вещо лице са платени от ищеца.

Съгласно чл. 78, ал. 8 ГПК вр. чл. 37 от ЗПрП юрисконсултското възнаграждение се определя от съда в размери по Наредбата за заплащане на правната помощ. Съгласно чл. 25, ал. 1 от Наредбата, за защита по дела с определен материален интерес възнаграждението е от 100 до 360 лв. Претендираното юрисконсултско възнаграждение от 360 лева е в максималния размер по чл. 25, ал. 1 НЗПП, но предвид фактическата сложност на спора и осъществените от юрисконсултите по делото процесуални действия, не следва да бъде намалявано.

Съразмерно с уважената част на исковете ответницата следва да бъде осъдена да заплати на ищеца разноски за настоящото производство в размер на 460,97 лева.

Ответницата също претендира разноски, но такива не е сторила. Видно от представения договор за правна защита и съдействие от 29.07.2021 г., упълномощеният от ищеца адвокат Н.И. е предоставил безплатна адвокатска помощ на основание чл. 38, ал. 1, т. 2 ЗАдв. Ето защо дължимото се адвокатско възнаграждение на процесуалния представител на ответницата следва да бъде заплатено на адв. И. от ищцовото дружество съразмерно с отхвърлената част на исковете. Същото се определя в минималния предвиден в Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения. Съгласно чл. 38, ал. 2 ЗАдв., съдът определя възнаграждението на адвоката, предоставил безплатно адвокатска помощ и съдействие съгласно ал. 1, в размер не по-нисък от предвидения в Наредба № 1/09.07.2004 г. и осъжда другата страна да го заплати.

За настоящата съдебна инстанция предвид материалния интерес следва да бъде определено адвокатско възнаграждение в размер на 530 лева съгласно чл. 7, ал. 2, т. 2 от Наредба № 1/09.07.2004 г., съпоставено с първоначално предявения размер на исковете, от което съразмерно с отхвърлената част на исковете ищцовото дружество следва да заплати на адв. И. сумата от 227,76 лева.

Заявеното от ищцовото дружество възражение за прекомерност на адвокатския хонорар от ответницата не следва да бъде разглеждано, предвид, че същият е в

законовоопределеният минимум.

По изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО, че Д. И. А., ЕГН *****, с адрес: гр. Враца, ул. „Ангел Грамчев“ № 4, вх. А, ет. 4, ап. 11, **ДЪЛЖИ** на „ОТП Факторинг България“ ЕАД, ЕИК 202317122, със седалище и адрес на управление: гр. София, СО – район Оборище, бул. „Княз Александър Дондуков“ № 19, ет. 2, представлявано от изпълнителния директор И. Д. М., **в качеството му на частен правоприемник на „Банка ДСК“ ЕАД, ЕИК 121830616**, на основание чл. 422 ГПК вр. чл. 9 ЗПК вр. чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД вр. чл. 99 ЗЗД вр. чл. 240, ал. 1 ЗЗД сумата от **2 443,72 лева** /две хиляди четиристотин четиридесет и три лева и седемдесет и две стотинки/, представляваща падежиралите вноски за главница, по договор за банков кредит от 03.02.2010 г., ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на заявлението – 28.05.2011 г. до окончателното изплащане на вземането, за които суми е издадена Заповед № 1721/31.05.2011 г. за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК по ч. гр. д. № 2560/2011 г. по описа на РС – гр. Враца, ГО, VII състав, **като ОТХВЪРЛЯ** иска с правно основание чл. 422 ГПК вр. чл. 9 ЗПК вр. чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД вр. чл. 99 ЗЗД вр. чл. 240, ал. 1 ЗЗД за разликата над уважения размер от 2 443,72 лева до пълния предявен размер от 3 351,08 лева.

ОТХВЪРЛЯ изцяло исковете с правно основание чл. 422 ГПК вр. чл. 86, ал. 1 ЗЗД, предявен за сумата от **627,75 лева** /шестстотин двадесет и седем лева и седемдесет и пет стотинки/, представляваща лихва за забава, начислена върху главницата за периода от 11.03.2010 г. до 27.05.2011 г., **КАКТО И** с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК вр. чл. 92, ал. 1 ЗЗД вр. чл. 99 ЗЗД, предявен за сумата **306,41 лева** /триста и шест лева и четиридесет и една стотинки/, представляваща санкционираща лихва, начислена върху главницата за периода от 18.04.2010 г. до 27.05.2011 г., **като погасени по давност**.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 ГПК Д. И. А., ЕГН *****, с адрес: гр. Враца, ул. „Ангел Грамчев“ № 4, вх. А, ет. 4, ап. 11, **ДА ЗАПЛАТИ** на „ОТП Факторинг България“ ЕАД, ЕИК 202317122, със седалище и адрес на управление: гр. София, СО – район Оборище, бул. „Княз Александър Дондуков“ № 19, ет. 2, сумата от **460,97 лева** /четиристотин и шестдесет лева и деветдесет и седем стотинки/ - разноси в настоящото производство съразмерно с уважената част на исковете, както и сумата от **201,70 лева** /двеста и един лева и седемдесет стотинки/ - разноси за заповедното производство по ч. гр. д. № 2560/2011 г. по описа на РС – гр. Враца, ГО, VII състав, съразмерно с уважената част на исковете.

ОСЪЖДА на основание чл. 38, ал. 2 вр. чл. 38, ал. 1, т. 2 от Закона за адвокатурата „ОТП Факторинг България“ ЕАД, ЕИК 202317122, със седалище и адрес на управление: гр. София, СО – район Оборище, бул. „Княз Александър Дондуков“ № 19, ет. 2, **ДА ЗАПЛАТИ** на адв. Н.И. И. от САК, с адрес на кантората: гр. София, ул. „Гургулят“ № 31, ет. 1 сумата от **227,76 лева** /двеста двадесет и седем лева и седемдесет и шест стотинки/, представляваща адвокатско възнаграждение за оказана безплатна правна помощ, съразмерно с отхвърлената част на исковете.

Решението подлежи на обжалване пред Окръжен съд – гр. Враца в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Враца: _____